

Konceptkartor – när, hur?

Med koncept menas en idé (något uttänkt) som är övergripande och bärande i ett visst sammanhang.

Konceptkartor är ett redskap för att kartlägga och organisera information. Precis som med tankekartor underlättar konceptkartor för hjärnan att tolka, memorera och skapa nytt eftersom informationen även är visuell.

Du kan skapa och använda konceptkartor för att strukturera, sammanfatta och se samband mellan olika idéer. Din konceptkarta gör det lättare att förstå både helheten och detaljerna när du lär dig något nytt.

En konceptkarta kan ritas för hand eller i ett datorprogram.

Skapa en konceptkarta genom att ställa frågor:

1. Vad är den viktigaste kunskapen, dvs. konceptet/den bärande idén?

Träd

2. Vilka är de relevanta nyckelkoncepten som hör samman med det övergripande konceptet?

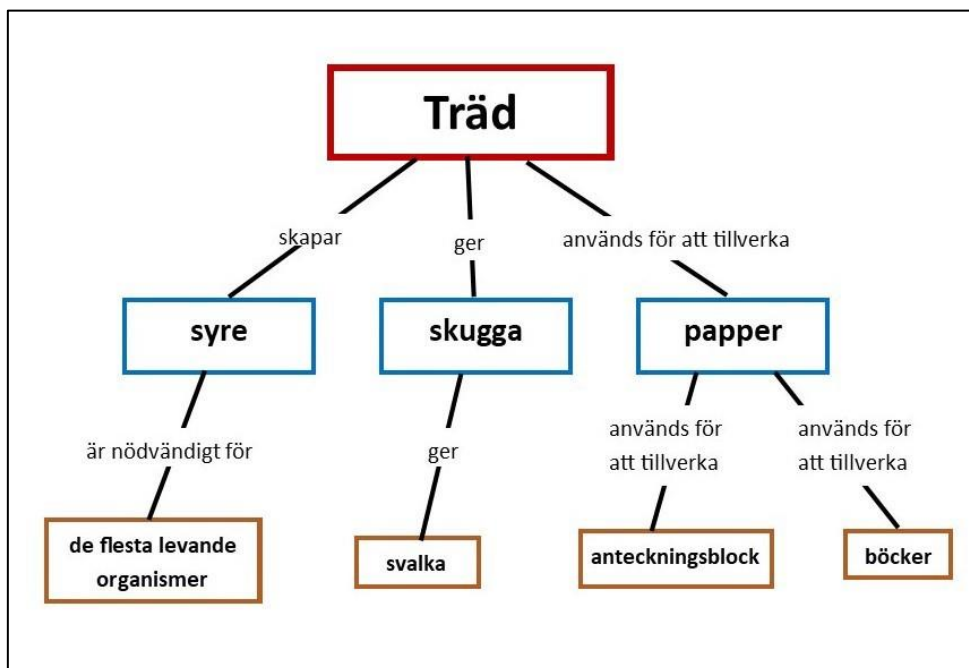
Syre, skugga, papper.

3. Vad är relationen mellan koncepten?

Träd **skapar** syre; träd **ger** skugga; träd **används för att tillverka** papper.

4. Vad är relationen mellan koncepten på nästa nivå?

Syre **är nödvändigt för** de flesta levande organismer; skugga **ger** svalka; papper **används för att tillverka** anteckningsblock; träd **används för att tillverka** böcker.

Ord och fraser som visar relationen mellan koncepten kan exempelvis vara:

- bidrar till
- leder till
- består av
- innehåller
- styr
- hämmar
- producerar
- genererar
- minskar
- ökar
- tillför
- gynnar
- motverkar
- används för
- exempelvis
- såsom
- används för
- tillverkas av
- ersätter
- bekostas av
- kan indelas i
- påverkar ...

Skapa en konceptkarta exempelvis för att:

- klargöra och sammanfatta ett viktigt avsnitt när du läser
- lättare se vad som är relevant information och hur idéerna logiskt hänger ihop när du skriver
- strukturera innehållet inför en muntlig presentation och kunna använda som manus när du redovisar